

VAN KLOOSTERKLAS TOT BASISCHOOL. Een historisch overzicht van opvoeding en onderwijs in Nederland; door L. Stilma. Intro, Nijkerk, 1995. 136 p., f 34,90. ISBN 90-5574-044-6.

'Leren van het verleden met het oog op de toekomst': deze gedachte lag ten grondslag aan de in dit boek beschreven geschiedenis van het primair onderwijs in ons land. Een boek, dat in eerste instantie bedoeld is voor pabo-studenten en studenten pedagogiek, maar ook voor leraren basisonderwijs. Het is een studieboek, waarin veel informatie op een overzichtelijke en beknopte manier is samengebracht, vlot leesbaar en voorzien van een groot aantal suggesties om de aangeboden stof te verwerken. Bovendien is het boek geïllustreerd met 30 afbeeldingen, die de tekst ondersteunen. Een docentenhandleiding is in voorbereiding en zal bij voldoende animo te zijner tijd worden uitgegeven, meldt de auteur in het 'Ten Geleide'.

Voorafgaand aan zijn historische schets verantwoordt Stilma het begrippenpaar 'historie' en 'pedagogiek'; een ogenschijnlijke tegenstelling, meent hij, wanneer men constateert dat een historisch pedagoog eerst achterom kijkt alvorens vooruit te kijken: leren van het verleden met het oog op de toekomst.

Ruim 1500 jaar geschiedenis van opvoeding en onderwijs op 136 bladzijden houdt in, dat er keuzes gemaakt moeten worden: een uitputtende behandeling is uiteraard niet mogelijk. Daarom worden de hoofdlijnen neergezet en de belangrijkste accenten uitgetekend, die het ontwikkelingstraject van kloosterklas naar basisschool het best in beeld brengen. Interessant in dit boek is vooral, dat de geschiedenis van opvoeding en onderwijs worden geplaatst binnen hun maatschappelijke context, waarin deze zich ontwikkelde en waarvan ze ook steeds een afspiegeling is geweest. Geen encyclopedie derhalve; maar misschien was een bescheiden naam- en zaakregister toch wel handig geweest na de aanbevolen literatuurlijst achterin het boek. Van harte aanbevolen!